

Jaarverslag Raad van Toezicht SGL & Relim 2024

Inleiding

In 2024 heeft de Raad van Toezicht (hierna de Raad), gelet op de bestuurlijke fusie tussen SGL en Relim, welke heeft plaatsgevonden op 1 januari 2024, toezicht gehouden op zowel SGL als Relim. De Raad heeft dit integraal gedaan. Tijdens vergaderingen, zowel de voltallige vergaderingen als de commissievergaderingen, kwamen aldus onderwerpen aan bod die SGL, Relim of beiden raakten. Hieronder zal verder worden ingegaan op de werkwijze van de Raad. Verder zal er voor dit verslag een onderscheid gemaakt worden tussen de onderwerpen die enkel SGL dan wel Relim betreffen of die beide organisaties raken.

Naast vele (reguliere) onderwerpen was er voor SGL één belangrijk onderwerp in 2024 dat bijna alle aspecten van de organisatie en voor een deel ook Relim raakte. Dit betrof de herijking van de in 2020 ingezette strategische koers binnen SGL en de acties daaruit voor de komende jaren.

Voor Relim was het belangrijkste onderwerp van 2024 het komen tot een nieuwe, breed gedragen, missie, visie en strategie voor de toekomst, om van daaruit concrete plannen en ontwikkelingen in gang te zetten.

Verder heeft de Raad aandacht gehad voor de uitvoering van de bestuurlijke fusie en samenwerking tussen SGL en Relim. Tenslotte heeft de Raad ook stilgestaan bij haar eigen functioneren en de acties uit de evaluatie.

Werkwijze Raad

De Raad heeft in 2024 vijf keer voltallig vergaderd. De vergaderingen bestaan uit een kort vooroverleg, waarbij enkel de leden van de Raad aanwezig zijn en vervolgens een overleg met de Raad van Bestuur. Bij dat overleg schuiven ook vaker, al naar gelang het onderwerp, leden van het managementteam aan.

Naast het overleg van de voltallige Raad zijn er vergaderingen van diverse commissies. De Raad kent een drietal commissies, te weten de Auditcommissie (vier vergaderingen), de commissie Kwaliteit en Veiligheid (drie vergaderingen) en de commissie Remuneratie en HRM (drie vergaderingen). De agenda voor alle overleggen wordt in samenspraak gemaakt. In de betreffende commissies worden bepaalde onderwerpen dan wel voorbereid voor de voltallige vergadering, dan wel diepgaander besproken. De notulen van deze vergaderingen worden telkens geagendeerd voor de vergaderingen van de voltallige Raad. Ook in de vergaderingen van de commissies sluiten vaak leden van het managementteam of andere medewerkers aan om toelichting te geven op bepaalde onderwerpen.

Op deze manier komt de Raad heel natuurlijk in contact met verschillende medewerkers van SGL en kan zij zich op die manier een goed beeld vormen van de organisatie. Ook tijdens werkbezoeken op locaties (in 2024 bij SGL WBC Mundium en Relim Landgraaf) of tijdens de overleggen met de medezeggenschapsorganen gebeurt dat. De Raad gaat dan actief in gesprek met cliënten, medewerkers en vrijwilligers. De Raad heeft afgelopen jaar twee keer overleg gevoerd met de Centrale Cliëntenraad SGL en Relim, de Centrale Ondernemingsraad SGL en Relim en de Vrijwilligersraad van SGL. Tijdens

deze overleggen, waarvoor beide partijen onderwerpen kunnen agenderen, wordt open en transparant besproken wat er in de organisaties gebeurt en welke eventuele impact dit heeft op cliënten, medewerkers of vrijwilligers.

SGL: Strategische koers en onderwerpen vergaderingen

De herijking van de in 2020 vastgestelde strategische koers en de acties daaruit voor de komende jaren was de belangrijke rode draad voor de verschillende onderwerpen die besproken zijn in zowel de vergaderingen van de voltallige Raad als de commissies. De Raad onderschrijft nog steeds de visie van SGL om expert te zijn op het gebied van (chronisch) hersenletsel, waarbij eigen regie van cliënten, medewerkers en vrijwilligers de basis is. De ingezette ontwikkelingen die daaraan bijdragen, zoals de regionale expertisecentra NAH+, MS en kinderen met NAH, de groei van Hersenz, de uitbouw van de eigen behandel dienst, de deelname aan de academische werkplaats "Verder met hersenletsel", de samenwerking met Adelante met het oog op een brugafdeling, de ingezette ontwikkeling van WBC Aan de Pas tot een beademingscentrum etc. zijn dan ook aandachtig gevolgd in de vergaderingen. De Raad is tevreden om te zien en horen dat SGL de laatste jaren in het werkveld meer en meer gezien wordt als de expert op het gebied van (chronisch) hersenletsel, dat eigen regie leeft binnen de organisatie en dat die koers wordt voorgezet de komende jaren.

Ook binnen de daginvulling en binnen het wonen is de laatste al gewerkt aan het expert zijn en de eigen regie. Onder de titel van "Samen verder bouwen" gaat SGL dat de komende jaren versterken door aan de slag te gaan met grootscheepse veranderingen in de daginvulling, de herijking van de visie op wonen en het zorgproces. Deze ontwikkelingen raken de gehele organisatie, inclusief Relim

De daginvulling moet beter aansluiten bij de veranderingen in de maatschappij en toekomstbestendig blijven meebewegen met de cliënt en daarmee inspelen op de individuele wensen van de cliënten (maatwerk), die we in kaart brengen middels een droomgesprek. De daginvulling wordt vormgegeven langs drie pijlers, te weten "ontmoeten", "trainen" en "werken". Bij de pijler "werken" zal nadrukkelijk de samenwerking met Relim worden vormgegeven. Deze verandering heeft flinke impact op cliënten, medewerkers en vrijwilligers. De Raad heeft de voorgestelde inhoudelijke veranderingen, het communicatietraject, de reorganisatie en het daarbij het sociaal plan aandachtig gevolgd en besproken.

Met de nieuwe visie op wonen wil SGL leefgemeenschappen creëren, waarbinnen iedereen van betekenis kan zijn en naar eigen vermogen kan deelnemen. De samenwerking tussen formele en informele zorg komt daarbij ook aan de orde. Dat vereist een cultuuromslag met een bijbehorende cultuurtraject. De Raad is meegenomen in deze visie en de stappen die, met name in 2025 gezet zullen gaan worden.

Beide nieuwe visies moeten bijdragen aan meer eigen regie, gelijkwaardig en maatwerk voor de cliënten en de ontwikkeling van zorgen voor naar zorgen dat ondersteunen.

Bovenstaande ontwikkelingen raken het zorgproces. Dit is en wordt nieuw vormgegeven met aanpassing van functies en de keuze om te gaan werken met een nieuw elektronisch cliëntendossier, dat ondersteunend dient te zijn aan het proces.

Voor wat betreft vakmanschap en zelforganisatie is ingezoomd op verschillende HRM onderwerpen, zoals het arbobeleid, zelffroosteren, leren & ontwikkelen, de arbeidsmarkt,

de in- en uitstroom, de interne flexpool, duurzame inzetbaarheid van medewerkers en verzuim. De Raad constateert dat er binnen de organisatie ruime aandacht is voor deze onderwerpen en dat dit vruchten afwerpt, gelet op het relatief lage ziekteverzuim en het beperkt aantal moeilijk invulbare vacatures.

De ontwikkelingen binnen SGL, maar ook in de maatschappij, op het gebied van zorgtechnologie zijn ook onderwerp van gesprek geweest. SGL wil technologie nadrukkelijker inzetten. Dat wat technologie kan, hoeven medewerkers niet te doen en draagt bij aan de eigen regie van cliënten. Kompas, het interne communicatieplatform is live gegaan voor medewerkers en vrijwilligers en zal in 2025 ook worden opengesteld voor cliënten en naasten. In 2025 zal er een themabijeenkomst worden georganiseerd rondom zorgtechnologie, waaraan ook de Raad zal deelnemen. Verder is er stil gestaan bij de alsmaar groter wordende dreiging van cybercriminaliteit en de stappen die SGL zet om zich daar zo goed mogelijk tegen te beschermen.

SGL investeert veel in verschillende samenwerkingen met externen. De Raad is meegenomen in een overzicht van "alle" organisaties waarmee SGL samenwerkt en in welke netwerken zij zit. Op deze manier heeft de Raad een goed beeld gekregen van de stakeholders en de externe omgeving waarbinnen SGL opereert.

Naast deze thema's die specifiek betrekking hebben op de koers, zijn ook onderwerpen die zien op de kwaliteit van zorg en veiligheid aan bod gekomen, onder meer door het bespreken van de jaarverslagen inzake incidenten en klachten, het Kwaliteitsrapport 2023, de rapportages van de locatiebezoeken door zorgkantoor CZ, de rapportage van het inspectiebezoek aan WBC Broeksittard, de uitkomsten van de HKZ audit en de interne audits, de vorming van een kerncommissie Zorg en Veiligheid enz. Bijzondere aandacht is er ook geweest voor het brandincident op WBC Aan de Pas.

Tenslotte is de bedrijfsvoering, middels de periodieke bestuursrapportages, goed gevolgd. Alle voorgenoemde veranderingen brengen in eerste instantie kosten met zich mee. De Raad ziet er nadrukkelijk op toe dat dit verantwoord gebeurt. De begroting voor 2025 heeft de Raad goedgekeurd. De Raad heeft ook de jaarrekening 2023, inclusief bestuursverslag, goedgekeurd en kennis genomen van de managementletter van de accountant en de daarin gesignaleerde verbeterpunten. De Raad bewaakt dat deze worden opgepakt. Verder is de fiscale risicoanalyse besproken en is een plan van aanpak afgestemd inzake de aandachtspunten. Er is afgesproken dat volgend jaar een frauderisico-analyse zal plaatsvinden.

Tevens is er aandacht geweest voor het managen van risico's en de gevolgen van de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en milieu.

Binnen de bedrijfsvoering is verder uitvoerig stilgestaan bij de ontwikkelingen op het gebied van vastgoed. Alle actuele bouwontwikkelingen (WBC Valkstraat, WBC 't Peske, Tiny houses bij WBC Aan de Pas, vervanging WBC Schaesberg, huisvesting REC NAH+ etc.) zijn op basis van de betreffende business cases in samenhang bekeken en gezien is welke consequenties de gewenste plannen hebben op de financiële positie van SGL. Daarbij is ook gekeken naar het mogelijk verkopen van bepaalde panden. Op basis van bovenstaande is, na een zorgvuldig traject met afweging van diverse opties, besloten om een externe financiering aan te trekken bij de bank. Verder heeft de Raad de ontwikkelingen aangaande WBC Lupinehof, waar er onduidelijkheid was over het bestemmingsplan, gevolgd.

Al deze ontwikkelingen hebben impact op cliënten, medewerkers en vrijwilligers. De Raad vindt het belangrijk dat zij hierin goed worden meegenomen door de organisatie en dat er ruimte is voor de dialoog daarover. De Raad vraagt hiernaar in overleggen met medezeggenschapsorganen of op andere momenten dat zij interne stakeholders spreekt. De leden van de Raad nemen deel aan externe overleggen en cursussen, waar zij soms de ontwikkelingen van SGL naar voren brengen en/of informatie ophalen die relevant is om die vervolgens onder de aandacht brengen van de organisatie.

Relim: Strategische koers en onderwerpen vergaderingen

Daar Relim voor de meeste leden van de Raad nog een wat onbekend onderdeel was, was de eerste "honderddagen analyse" van de kwartiermaker Relim, later directeur Relim, een goede start voor nadere kennismaking, beeldvorming en bevraging.

Op basis van deze analyse is er een plan van aanpak gemaakt van de op te pakken aandachtspunten, welk plan ook is afgestemd met de Raad. De belangrijkste punten, welke vervolgens zijn besproken in de overleggen met de Raad, waren het komen tot een missie, visie en strategie, een visie op leiderschap en aandacht voor communicatie en transparantie. De Raad kan zich vinden in de focus op bevordering van participatie (op gebied van werk) in de huidige maatschappij door: het verbreden van de doelgroep en het realiseren van meer doorstroom, het verbreden van het palet aan diensten en het realiseren van geografische groei in Zuid-Limburg. Relim wil dit bereiken met dienend leiderschap ten opzicht van het personeel en een open en transparante cultuur.

Het was voor de Raad prettig om op basis van een, eind 2024, gehouden onderzoek onder personeel, te constateren, dat dit breed gedragen wordt binnen de organisatie. Een dergelijk onderzoek is voor de Raad een goed middel om inzicht te krijgen in ontwikkelingen en tevredenheid en levert verbeterpunten op die zij kan volgen.

Verdere ontwikkelingen die in de vergaderingen aan de orde zijn gekomen zijn, op het gebied van kwaliteit en veiligheid, de jaarrapportage inzake incidenten en ongevallen, de resultaten van de externe audit en de ingezette verbeteringen op het gebied van informatisering & automatisering en informatiebeveiliging & privacy.

Op het gebied van mens en organisatie is er aandacht geweest voor de arbodienst, het verzuim en de gewenste reductie van het aantal verschillende CAO's. Tevens is besloten om de organisatiestructuur van Relim te vereenvoudigen door drie stichtingen te laten fuseren tot één per 1 januari 2025.

Tenslotte is de bedrijfsvoering, middels de periodieke bestuursrapportages, aandachtig gevolgd. Alle voorgenoemde veranderingen brengen, net zoals bij SGL, in eerste instantie ook kosten met zich mee. De Raad ziet er nadrukkelijk op toe dat dit verantwoord gebeurt en dat er voldoende aandacht is voor het vergroten van de inkomsten. De begroting voor 2025 heeft de Raad goedgekeurd. De Raad heeft ook de jaarrekening 2023, inclusief bestuursverslag, goedgekeurd en kennis genomen van de managementletter van de accountant en de daarin gesignaleerde verbeterpunten. De Raad bewaakt dat deze worden opgepakt.

SGL & Relim: onderwerpen vergaderingen

De bestuurlijke fusie tussen SGL en Relim zag op een aantal grote kansen. Een eerste was de versterking van de ontwikkeling van werk en participatie voor "mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt", waaronder ook nadrukkelijk de cliënten van SGL. Relim

heeft daar als mensontwikkelingbedrijf al veel kennis en kunde van en SGL was doende dat te ontwikkelen in het kader van de pijler werken binnen de daginvulling. De verdere vormgeving daarvan binnen "Samen verder bouwen" gebeurt dan ook onder de regie van Relim. Een tweede kans was de versterking van de ondersteunende diensten. Door deze samen te laten werken en uiteindelijk samen te voegen, hetgeen gebeurd is per 1 januari 2025, ontstaat er een robuuster apparaat ter ondersteuning van de primaire processen. De medewerkers van de ondersteunende diensten zijn per 1 januari 2025 ondergebracht in de holding stichting. Om beide ontwikkelingen goed vorm te geven is de overlegstructuur aangepast. Deze ontwikkelingen zijn besproken in de vergaderingen van de Raad.

Governance en evaluatie Raad van Toezicht en Raad van Bestuur

De jaarlijkse evaluatie van de Raad heeft in maart 2024 plaatsgevonden onder externe begeleiding van de heer Theo Schraven. Insteek was deze keer om stil te staan bij hoe meer waardegericht toezicht te houden op in ontwikkeling zijnde organisaties als SGL en Relim. Besproken is het spanningsveld binnen goed toezicht tussen enerzijds ruimte geven voor ontwikkeling en anderzijds het willen houden van controle.

De Raad constateert dat zij steeds meer in staat is vanuit waarden toezicht te houden en is tevreden over haar functioneren en het samenspel met de bestuurder. Het eerste aandachtspunt van vorig jaar, om meer beeldvormend het gesprek te voeren, is een aantal keren uitgevoerd. Ook het tweede verbeterpunt voor het gezamenlijk volgen van een scholing is opgepakt met een sessie, waarin het Rijnlands denken en in het bijzonder het besturen van en toezicht houden op een organisatie conform dat gedachtengoed centraal staat.

De Zorgbrede Governance Code is en blijft het referentiekader van de Raad. De statuten van SGL en Relim zijn in 2023, gelet op de aanpassingen die benodigd waren voor de fusie, extern getoetst en op kleine zaken aangepast aan de laatste inzichten. Voor Relim heeft dat dit jaar nog een keer plaatsgevonden, gelet op de wijzigingen in statuten voor de interne fusie. Verder zijn de reglementen van de Raad, de commissies en de Raad van Bestuur aangepast aan de nieuwe governance structuur en is een voorstel ten aanzien van mogelijk tijdelijke belet van de bestuurder afgestemd.

Voor wat betreft de samenstelling van de Raad zijn dit jaar de leden De Witte, Knoops en Hendriks herbenoemd en is er afscheid genomen van de heer Daemen, wiens twee termijnen van vier jaar erop zaten. Omdat de Raad, gelet op de fusie tussen SGL en Relim, recent is uitgebreid met twee leden en voornemens is, via natuurlijk verloop, terug te gaan naar vijf leden, is besloten deze functie niet opnieuw in te vullen. De bemensing van de commissies is aangepast aan deze veranderingen.

Verder heeft de Raad in haar rol als werkgever het functioneren van de bestuurder geëvalueerd op basis van de eigen beelden en input vanuit de medezeggenschapsorganen en het managementteam.

Tenslotte heeft de Raad gekeken naar de ontwikkelingen in de WNT en de beloning van de Raad van Bestuur en de vergoeding van haar leden binnen de betreffende kaders vastgesteld.